

TRIVSELSAMBASSADØRER

NÅR FORÆLDRE AKTIVT TAGER
MEDANSVAR FOR TRIVSLEN PÅ SKOLEN

Sammen mod mobning

- FOR TRIVSEL, TOLERANCE OG TRYGHED

Sammen mod mobning

INDLEDNING

Den 10. marts 2004 underskrev 26 parter trivselseklæringen. Erklæringen er et nationalt forpligtende samarbejde for social trivsel og mod mobning i grundskolen. De 26 underskrifter repræsenterer politikere, skoleledere, lærere og pædagoger, elever og forældre, som forpligter sig til at gøre en indsats mod mobning.

Kampagnen "Sammen mod mobning" er en forsættelse af aftalen, som blev indgået i 2004. Kampagnen er iværksat af Undervisningsministeriet og Skolestyrelsen i samarbejde med BUPL, Børnerådet, Børns Vilkår, Danmarks Lærerforening, Danmarks Radio, DCUM, Danske Skolelever, KL Mary Fonden, Red Barnet, Red Barnet Ungdom, Skolelederne og Skole og Samfund.

Der vil blive gennemført en lang række aktiviteter, f.eks. Mobbestopperkursus, stiløvelse blandt elever, undersøgelser blandt elever og skoleledere, tv-programmer, DVD-produktioner m.v. Du kan finde flere informationer på kampagnens hjemmeside www.sammenmodmobning.dk

ET NYT BEGREB - TRIVSELSAMBASSADØRER

Trivsel og tryghed giver bedre læring. Det er vi alle enige om, ligesom vi er enige om, at mobning skal forebygges og bekæmpes.

Mange skoler har lavet strategier for deres arbejde med trivsel og bekæmpelse af mobning. Men det er de færreste af disse planer, der systematisk involverer forældrene i trivselsarbejdet.

Dette er et stort minus, fordi forældrene spiller en væsentlig rolle for arbejdet med bekæmpelse af mobning og fremme af trivsel i folkeskolen.

De fleste forældre interesserer sig levende for deres eget barns trivsel i skolen – det ved vi fra talrige undersøgelser. Mange involverer sig også i klassens trivsel – fx i kraft af deres rolle som kontaktpædage/klasseråd o.l. Men det er de færreste forældre, der involverer sig i hele skolens trivsel, simpelthen fordi det som enkelt forælder er vanskeligt at danne sig overblik over, hvordan en sådan opgave kan gribes an.

Skole og Samfund tror ikke, at trivslen blandt vore børn/skolens elever kan blive helt optimal, hvis ikke forældrene aktivt inddrages og tager medansvar.

Derfor lancerer vi nu et nyt tiltag, som kampagnesamarbejdet har givet os opbakning til, nemlig: Trivselsambassadører.

Trivselsambassadørerne skal være nøglepersoner i en strategi for at involvere skolens forældre mere aktivt i skolens trivsels- og antimobbestrategi. Trivselsambassadørerne skal danne et underudvalg eller en arbejdsgruppe under skolebestyrelsen, og skolebestyrelsen opfordres til at udnævne ét af sine medlemmer til koordinator for trivselsambassadørerne. Det bliver koordinatorens opgave at sikre, at trivselsambassadørernes arbejde bliver forankret i skolens trivsels- og antimobbestrategi, og at de

holder den nødvendige kontakt til skolebestyrelsen, hvor alle skolens parter er repræsenteret.

Derudover har Trivselsambassadørerne flere mulige samarbejdsparter både i og uden for skolen, f.eks. AKT-lærerne (adfærd, kontakt, trivsel), elevrådet, skolens kontaktførelse, SFO, Fritidshjem, klub, SSP (Et lokalt samarbejde mellem skole, socialforvaltning og politi for at forebygge kriminalitet blandt børn og unge), PPR (Pædagogisk-Psykologisk Rådgivning), Natteravnene, børnehaven, andre skoler, idrætsforeninger, spejderne, erhvervslivet m.fl.

Opgaven for trivselsambassadørerne er først og fremmest at forebygge mistrivsel og mobning på skolen i samarbejde med forskellige parter. Det kan fx ske ved at initiere:

- > Etablering af legegrupper i indskolingen
- > Etablering af madgrupper på mellemtrinnet
- > Etablering af videolørdage i udskolingen
- > Afholdelse af forældre/lærer-workshops for børnehaveklasseforældrene
- > Internetcafé for elever og forældre på mellemtrin og i udskolingen
- > Gå-hjem-møder/caféer om relaterede emner
- > Legepatruljer og elevmægling
- > Storebror/søster-ordninger på tværs af klasserne
- > Etablering af venskabsklasser
- > Afvikling af markedsdage på skolen
- > Afvikling af fælles gåture/motionsløb

Der udarbejdes materiale til trivselsambassadørerne, hvor bl.a. ovenstående muligheder uddybes. Alle Trivselsambassadører i kommunen vil blive tilbudt et gratis kursus.

Det er Skolebestyrelsens opgave at udarbejde et princip og kommissorium for trivselsambassadørerne, der beskriver arbejdsgruppens opgaver, muligheder og begrænsninger.

HVORDAN KOMMER SKOLEBESTYRELSEN I GANG?

Som tidligere nævnt er arbejdet med at forebygge mistrivsel og mobning en opgave, der altid skal være fokus på og arbejdes med i skolebestyrelsen. Ved at nedsætte en arbejdsgruppe af trivselsambassadører med forældre som omdrejningspunkt, vil i som skolebestyrelse være i stand til at iværksætte mange flere initiativer målrettet klasseårgangene, de enkelte faser og skolen som helhed. De formelle rammer skal naturligvis først på plads. Derfor foreslår vi, at skolebestyrelsen sætter følgende punkter på dagsordenen på det næste skolebestyrelsesmøde:

Temadrøftelse: Trivsel

- » Skolens antimobbestrategi
- » Lokal trivselserklæring
- » Seneste undervisningsmiljøvurdering
- » Princip for Trivselsambassadører
- » Kommissorium for arbejdsgruppen af trivselsambassadører

I forbindelse med mødet kan det være en god ide fx at invitere skolens/kommunens AKT-medarbejdere, der kan orientere om deres arbejde. Har skolen udarbejdet en antimobbestrategi, skal denne opfriskes. Har skolen ikke en antimobbestrategi, skal arbejdet med en sådan planlægges. På Dansk Center for Undervisningsmiljø

hjemmeside www.dcum.dk/undervisningsmiljoe/vaerktoejer kan der downloades en skabelon til en antimobbe-strategi, og der kan hentes en skabelon til den lokale trivsels erklæring, som så evt. på festlig og højtidelig vis kan skrives af skolens parter. Det vil også være relevant at se på skolens sidste undervisningsmiljøvurdering: Er det måske tid til at lave en ny? En sådan skal jf. Undervisningsmiljøloven gennemføres hvert 3. år. Hvis det besluttet at udnævne trivselsambassadører på skolen, skal der udarbejdes et princip for arbejdsgruppen af trivselsambassadører samt et kommissorium for arbejdsgruppens arbejde.

Du finder forslag til både princip og kommissorium senere i denne folder. For at alle skolebestyrelsesmedlemmer har mulighed for at forberede sig grundigt inden mødet, så husk at medsende alt relevant materiale som bilag til dagsordenen.

PRINCIP

Da trivselsambassadørerne arbejder i et "grænseland" mellem hjem og skole og er en arbejdsgruppe under skolebestyrelsen, er det vigtigt at få udarbejdet et princip for trivselsambassadørerne og ligeledes et kommissorium for deres arbejde. Trivselsambassadørerne har behov for konkret at kende deres opgaver, muligheder og begrænsninger.

FORSLAG: PRINCIP FOR ARBEJDSGRUPPEN AF TRIVSELSAMBASSADØRER

Arbejdsgruppen af trivselsambassadører fungerer som et permanent underudvalg nedsat af skolebestyrelsen og refererer direkte hertil.

Et af skolebestyrelsens medlemmer fungerer som koordinator mellem arbejdsgruppen og skolebestyrelsen.

Arbejdsgruppen afholder et møde min. hvert kvartal. Formanden indkalder hertil med min. tre ugers varsel. Derudover kan arbejdsgruppen afholde de møder, der er nødvendige.

Det er trivselsambassadørernes opgave at arbejde for at forebygge mistrivsel og mobning på skolen. Dette arbejde skal ske i samarbejde med skolens øvrige parter samt de parter, som arbejdsgruppen finder relevante uden for skolen.

Såfremt trivselsambassadørernes initiativer kræver ressourcer i form af penge og/eller medarbejderen tidsforbrug eller lokaler, skal dette godkendes i skolebestyrelsen, inden initiativet igangsættes.

Arbejdsgruppens opgaver og sammensætning er nærmere beskrevet i "Kommissorium for arbejdsgruppen af trivselsambassadører".

Godkendt af skolebestyrelsen den / 2008

Skolebestyrelsesformand

Skoleleder

DANNELSE AF ARBEJDSGRUPPEN

Hvis projektet skal lykkes, er det vigtigt, at det er kendt og accepteret af alle de involverede parter, ligesom det er vigtigt at vide, hvad det indebærer, og hvilke kompetencer og begrænsninger der er forbundet med opgaven. Samtidig er det vigtigt at vide, hvem der er mulighed for at trække på eller sparre med.

Ved dannelsen af arbejdsgruppen er det vigtigt at sikre sig, at der er forældre fra alle skolens faser repræsenteret: indskoling, mellemtrin og udskoling. Herved sikres det, at der er trivselsambassadører til at varetage og foreslå aktiviteter for henholdsvis årgange, de enkelte faser og for hele skolen.

Arbejdet med at forebygge mobning og skabe trivsel er en kontinuerlig proces, der altid bør være i gang i folkeskolen. Der kommer nye elever, nye forældre og nye medarbejdere hele tiden. Det er derfor vigtigt, at Arbejdsgruppen af Trivselsambassadører er en permanent ordning, og at udpegning af nye medlemmer bliver en naturlig del af skolebestyrelsens arbejdsplan/årsplan.

UDPEGNING/VALG AF TRIVSELSAMBASSADØRER TIL ARBEJDSGRUPPEN

Det er op til den enkelte skolebestyrelse at beslutte, hvordan Trivselsambassadørerne skal findes. Der er mange muligheder f.eks.:

Ved direkte valg på:

- » Årsmødet, hvor skolebestyrelsen fremlægger sin årsberetning
- » Andre arrangementer, hvor forældrene er samlet på skolen. Hele skolen eller fasevis. Forældredage, skolefest o.lign.

Ved udpegning blandt de interesserede forældre, der har henvendt sig til skolebestyrelsen efter at have hørt om Arbejdsgruppen af Trivselsambassadører:

- > Kort oplæg fra skolebestyrelsen på forældremøderne i klasserne
- > På skolens hjemmeside/intranet
- > I et brev til alle forældrene
- > I skolebladet/nyhedsbrevet o.lign.

FORSLAG: KOMMISSORIUM FOR ARBEJDSGRUPPEN AF TRIVSELSAMBASSADØRER

Skolebestyrelsen nedsætter hermed en arbejdsgruppe kaldet "Trivselsambassadører". Arbejdsgruppen refererer direkte til skolebestyrelsen.

Det er trivselsambassadørernes opgave:

- » at arrangere og medvirke ved aktiviteter, der forebygger mobning og fremmer trivslen på skolen, på årgange, i de enkelte faser, på tværs af faserne og på hele skolen. Ligesom der kan arbejdes på tværs af kommunens skoler
- » at arbejde for at sikre trivslen på skolen ved aktivt at inddrage forældrene og skolens øvrige parter, herunder også skolens/kommunens AKT-lærere samt relevante parter uden for skolen
- » at overveje og fremkomme med forslag til, hvorledes denne proces bedst fremmes
- » at overveje, indsamle eksempler på og fremkomme med forslag til aktiviteter, der forebygger mistrivsel og sikrer et trygt og mobbefrit miljø omkring eleverne både i og uden for skolen
- » at overveje, indsamle eksempler på og fremkomme med forslag til, hvorledes samarbejdet mellem skolens parter kan foregå

Arbejdsgruppen sammensættes af min. 7 medlemmer, som fordeler sig således: 2 medlemmer, udpeget blandt skolens forældrekreds i indskoling, 2 medlemmer, udpeget blandt skolens forældrekreds på mellemtrinnet, 2 medlemmer, udpeget blandt skolens forældrekreds i udskoling, og 1 repræsentant fra skolebestyrelsen, som koordinerer arbejdet mellem arbejdsgruppe og skolebestyrelsen.

Arbejdsgruppen konstituerer sig med en formand.

Arbejdsgruppen sammensættes for to år ad gangen, men med valg hvert år, således at halvdelen af udvalgets medlemmer er på valg hvert år.

Godkendt af skolebestyrelsen den / 2008

Skolebestyrelsesformand

Skoleleder

HANDLEPLAN / TIDSPLAN

Hvordan kommer skolebestyrelsen videre med projektet? Vi har udarbejdet et forslag til en handleplan/tidsplan, således at Trivselsambassadørerne hurtigst muligt kan komme i gang med arbejdet.

1.måned

Skolebestyrelsesmøde

- » Temadrøftelse omkring trivsel. (Se forslag til dagsordenspunkt)
- » Vedtagelse af princip og kommissorium for Trivselsambassadører
- » Evt. udarbejdelse af antimobbestrategi
- » Evt. lokal trivselserklæring

2. - 3.måned

Information om trivselsambassadører

Skolebestyrelsen orienterer forældrene om nedsættelsen af arbejdsgruppen af Trivselsambassadører. Dette kan ske på flere måder, fx:

- » Ved besøg i klasserne på forældremøderne
- » I skolebladet/nyhedsbrevet o.lign.
- » I et brev til alle hjem
- » På skolens hjemmeside/intranet

Forældrene opfordres til at melde sig som kandidater til arbejdsgruppen af Trivselsambassadører. Husk at sætte en deadline på tilmeldingen, der ligger før det næste skolebestyrelsesmøde.

Der kan også afholdes direkte valg i forbindelse med arrangementer på skolen, hvor forældrene er samlet, fx på skolebestyrelsens årsmøde, skolefest, forældredage o.lign.

3. - 4.måned

Skolebestyrelsesmøde

- » Udpegning af medlemmer til arbejdsgruppen af Trivselsambassadører blandt de interesserede tilmeldte kandidater – hvis der ikke har været direkte valg
- » Udpegning af det skolebestyrelsesmedlem, som skal være koordinator og deltage i arbejdsgruppen
- » Arbejdsgruppen af Trivselsambassadører offentliggøres på skolens hjemmeside og/eller i skolebladet o.lign.
- » Navne og adresser på Trivselsambassadørerne meddeles Skole og Samfunds sekretariat

Trivselsambassadørerne samles og orienteres kort om arbejdsgruppens opgaver, muligheder og begrænsninger m.v. princip og kommissorium forlægges.

HENVISNINGER - INSPIRATION

Projektets hjemmeside

www.sammenmodmobning.dk

Trivselserklæringen af 10. marts 2004

(Det nationale samarbejde)

www.trivselserklaeringen.dk

DCUM -

Dansk Center for undervisningsmiljø

www.dcum.dk

Her finder du bl.a. information

og materiale om:

- » Skabelon til lokal trivselserklæring
- » Skabelon til antimobbestrategi
- » Undervisningsmiljøvurdering / termometret
- » Brug konflikten (elevmægling m.v.)

Skole og Samfund

www.skoleogsamfund.dk

Undervisningsministeriet

www.uvm.dk

Skolestyrelsen

www.skolestyrelsen.dk

BUPL -

Forbundet for pædagoger og klubfolk

www.bupl.dk

Børnerådet

www.boerneraadet.dk

Danmarks Lærerforening

www.dlf.org

Danske Skoleelever

www.skoleelever.dk

KL - Kommunernes Landsforening

www.kl.dk

Red Barnet

www.redbarnet.dk

Red Barnet Ungdom

www.redbarnetungdom.dk

Skolelederne

www.skolelederne.org

Danmarks Radio

www.dr.dk

Udgivet 2008 i forbindelse med kampagnen

“Sammen mod mobning”

af forældreorganisationen

Skole og Samfund

Kvægtorvsgade 1

1710 København V

tlf.: 3326 1721

E-mail: post@skole-samfund.dk

www.skole-samfund.dk

ISBN 978-87-91147-35-7